

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/113/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821201942
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8821201942.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, M. M. O., G.. XX.XX.XXXX, M. A. O., G.. XX.XX.XXXX, obe bytom pri matke, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca: M. O., G.. XX.XX.XXXX, K. L. XXX/XX, Z. G. E. , za účasti matky: A. C., G.. XX.XX.XXXX, K. K.Á. XXXX/X, Z. G. E. a za účasti Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi, t a k t o

r o z h o d o l :

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/206/2020-50 zo dňa 25.03.2021 a to tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý párný víkend v roku od soboty 13:00 hod. do nedele do 16:00 hod.

II. Matka je p o v i n n á maloleté deti na stretnutie pripraviť a odovzdať ich otcovi pred domom kde matka býva a otec je p o v i n n ý maloleté deti vrátiť matke v určenom čase v mieste bydliska matky.

III. Návrh matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa podaným návrhom domáhal zmeny úpravy jeho styku s maloletými dcérami a to každý párný víkend v roku od soboty 13.00 hod. do nedele do 16.00 hod. V návrhu uviedol, že rozhodnutím súdu bolo upravené jeho stretávanie sa s maloletými deťmi neobmedzene, avšak matka mu styk s dcérami neumožňuje.

2. Matka s návrhom nesúhlasila, naopak požadovala otcovi styk s deťmi zakázať.

3. Kolízny opatrovník a Okresná prokuratúra doporučili presne upraviť styk otca s maloletými deťmi.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, zisťovaním názoru maloletých detí, oboznámením sa so správami kolízneho opatrovníka, písomnými vyjadreniami matky, výpisom z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR, správou OR PZ Vranov nad Topľou, uznesením OR PZ Vranov nad Topľou ČVS: ORP-24/1-VYS -VT-2023 zo dňa 27.04.2023, oboznámením sa so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8P/206/2020, 6P/109/2021, 8P/225/2022 a zistil tento skutočný stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/206/2020-50 zo dňa 25.03.2021 bola schválená dohoda rodičov, v zmysle ktorej boli maloleté deti M. O., G.. XX.XX.XXXX Q. A. O., G.. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti matky, otec zaviazaný platením výživného

na každé maloleté dieťa po 75,- eur mesačne a jeho styk s deťmi bol upravený neobmedzene. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 06.04.2021. Rozhodnutím vydaným pod sp.zn. 6P/109/2021 zo dňa 21.09.2021 bolo dohodou rodičov zmenené výživné určené rozsudkom súdu č.k. 8P/206/2020-50 zo dňa 25.03.2021 a to tak, že sa vyživovacia povinnosť otca zvýšila u každej z dcér zo sumy 75,- eur na čiastku 90,- eur mesačne. Právoplatnosť rozsudku nastala dňom 01.10.2021.

6. Dňa 08.12.2022 podala matka na tunajší súd návrh na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca. Konanie je vedené pod sp.zn. 8P/225/2022 a doposiaľ nie je právoplatne ukončené. Matka pred začatím pojednávania zobrala svoj návrh späť, otec so späťvzatím návrhu nesúhlasil.

7. Otec vo výpovedi uviedol, že svoje deti má veľmi rád a chce sa s nimi stretávať. Matka dcéry manipuluje a navádza proti nemu, je to z jej strany pomsta za to, že prerušili rodičovské spolužitie a otec matke zrušil na jeho adrese trvalý pobyt. Matka mu stretávanie s dcérami neumožňuje. Otec deťom nikdy fyzicky neublížil.

8. Z výpovede matky vyplýva, že ona deti nemusí manipulovať, deti samé vedia aký otec je a nechcú sa s ním stretávať. Otec počas ich spolužitia dcéram vulgárne nadával. Nevedel sa kontrolovať, ovládať, požíval často alkohol. Vyhodil ich z bytu, tak nech teraz rešpektuje to čo chcú deti a deti sa s ním stretávať nechcú, nemôže ich nasilu prinútiť. Matka má pre dcéry zabezpečené bývanie a uspokojuje všetky ich potreby. Maloleté si riadne plnia školské povinnosti.

9. Súd zisťoval názor maloletých detí k návrhu otca a z tohto mal za preukázané, že obe maloleté deti odmietajú akýkoľvek kontakt s otcom, tento im nechýba, nechcú sa s ním stretávať uňho doma, ani napríklad v cukrárni, či na ihrisku, nechcú s ním byť ani v telefonickom kontakte. Uvedli, že počas spolužitia sa stalo, že otec ich zbil, nadával im. Staršia dcéra videla ako otec zbil ich mamu.

10. Otec tvrdenia maloletých detí považoval za účelové, nakoľko dcéry sú matkou manipulované proti nemu.

11. V priebehu súdneho konania, vzhľadom na odmietavý postoj maloletých detí k otcovi a nerealizovanie žiadneho kontaktu otca s dcérami, súd uznesením č.k. 8P/113/2021-71 zo dňa 04.05.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletými deťmi a to každú sobotu v čase od 09.00 hod. do 10.30 hod. v priestoroch Centra pre deti a rodiny Z. G. E., za prítomnosti odborných zamestnancov centra pre deti a rodiny, počas obdobia 3 mesiacov od vykonateľnosti uznesenia.

12. Kolízny opatrovník po uplynutí doby nariadeného neodkladného opatrenia v správe uviedol, že styk otca s jeho maloletými deťmi bol upravený súdom na dobu 3 mesiacov od vykonateľnosti uznesenia súdu každú sobotu od 9:00 hod. do 10:30 hod. v priestoroch Centra pre deti a rodiny Z. G. E.. V priebehu 3 mesačného obdobia sa malo konať 13 stretnutí otca s mal. deťmi. Dňa 21.05.2022 sa konalo prvé a posledné stretnutie otca s mal. A. a mal. M.. Zvyšných 11 stretnutí sa realizovalo len za prítomnosti otca. Pred samotnou realizáciou asistovaného styku sa realizovali individuálne stretnutia s mal. A., mal. M. a matkou. Deťom bola vysvetlená realizácia asistovaného styku primerane ich veku s tým, že ak sa im na asistovanom styku niečo nebude páčiť, alebo ak sa nebudú cítiť dobre v prítomnosti otca, aby to povedali. Ubezpečili ich, že stretnutia s otcom budú za prítomnosti pracovníkov. Mal. deti sú komunikatívne, inteligentné, šikovné. Spontánne hovorili o tom, čo majú radi, o starších súrodencoch, o výletoch. Mal. A. aj mal. M. súhlasili so sobotným stretnutím. Tak isto aj matka, aj keď mala obavy. Matke boli vysvetlené podmienky spolupráce a jej povinnosti zabezpečiť účasť detí, pripraviť ich, v prípade neúčasti vopred oznámiť dôvod. Jediné realizované stretnutie prebehlo bez komplikácií, mal. deti sa tešili z kontaktu s otcom, prirodzene sa s otcom hrali, komunikovali. Pri zvitani aj lúčení otca objali. Bolo vidieť, že deti majú s otcom vybudovaný dobrý vzťah. Otec sa zaujímal o školu, záľuby, rešpektoval potreby detí. Deti sa aj po stanovenom čase (9:00 10:30) chceli hrať, atmosféra bola uvoľnená. Tešili sa na ďalšie stretnutie s otcom, ktoré sa žiaľ nekonalo. Pani C. bola edukovaná o jej povinnostiach vyplývajúcich z uznesenia súdu a čo jej hrozí, ak nebude rešpektovať podmienky súdu. Aj napriek tomu zaujala postoj, že deti na styk viac neprídu. Snažili sa pochopiť obavy matky a vysvetliť dôvody asistovaného stretávania. Matke zdôrazňovali, že konajú v najlepšom záujme mal. detí. Ak by videli, že mal. M. a mal. A. prežívajú veľký stres z kontaktu s otcom a nevlplyva to na nich priaznivo, stretnutia vedia ukončiť predčasne. Správanie matky a komunikácia s ňou bola veľmi zložitá a nepredvídateľná. Na styk deti odmietala priviesť, následne p. O. upovedomila, že si má prísť po deti na celý týždeň (27.5.2022 do 5.6.2022.) a postarať sa o ne. Informovala centrum pre deti a rodiny, že deti na sobotný

styk neprídu, nechcú (4.6.2022), keďže otec po nich minulý týždeň neprišiel a v neskorých večerných hodinách prostredníctvom SMS informovala, že jej partner na styk dovedie aspoň mal. M., no nestalo sa tak. V priebehu júna s nimi matka prerušila kontakt, neodpovedala na ich telefonáty. Otec mal. detí napriek tomu stále prichádzal na styk a stále veril, že prídu aj maloleté dcéry, preto odchádzal vždy sklamaný. Otec sa snažil aj v čase svojej dovolenky, alebo cez prázdniny kontaktovať matku alebo mal. M. s prosbou, aby im matka umožnila stretnutie, na čo dostával buď žiadnu alebo zápornú odpoveď. Naposledy bol otec v kontakte s mal. M.G.U. 30.6.2022 asi jednu hodinu. Mal. M. k nemu prišla sama do bytu údajne s tým, že ju matka vyhnala a chcela ostať u otca, ktorý jej vysvetlil, že teraz to nie je možné, pretože zajtra ide do práce a ona nemôže ostať sama v byte. Asi hodinu sa rozprával s dcérou o tom, čo majú nové, že by si priali, aby chodili v sobotu na stretnutia. O niekoľko hodín neskôr mu volala matka, nech si po ňu príde autom a vezme ju k sebe. V piatok v poobedňajších hodinách mu prišla SMS z tel. čísla mal. M., obsah a forma textu sa podobala komunikácií matky, nie mal. dieťaťa. Keďže reálne na styk prichádzal každú sobotu iba otec, viedli ho k vhodným formám komunikácie s matkou, aby vedel pokojne reagovať aj v napätých a provokačných situáciách. Neriešiť minulosť, ale spoločne s matkou riešiť základné veci okolo starostlivosti o ich mal. dcéry s prihliadaním na priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin mal. detí. S otcom si prešli možné situácie a spôsoby komunikácie. Otec si uvedomuje, že v minulosti nekomunikoval vždy vhodne a nechal sa vyprovokovať, no poučil sa z toho. Hlavne v tejto oblasti mu bola poskytnutá pomoc a podpora v záujme jeho budúceho kontaktu s matkou a mal. deťmi. Kontakt otca s maloletými deťmi sa uskutočnil len raz. Deti boli v prirodzenej interakcii s otcom, počas styku na deťoch nebolo badať žiadne známky úzkosti alebo strachu z kontaktu s otcom. Po prvom kontakte matka odmietala deti priviesť na styk, ako dôvod uvádzala, že maloleté deti stretnutie nechcú. Časom s pracovníkmi prestala komunikovať, neudávala dôvody neúčasti. Z dôvodu, že matka nespolupracovala, nebolo možné plniť ciele asistovaného styku. Čas, ktorý bol stanovený na realizáciu styku sa využíval na psychosociálne poradenstvo p. O..

13. Počas súdneho konania kolízny opatrovník informoval súd, že dňa 31.8.2022 otec telefonicky uviedol, že s maloletými deťmi sa videl naposledy v Centre pre deti a rodiny Z. G. E.. Dňa 30.6.2022 za ním do bytu prišla sama maloletá Marianna. Pravdepodobne bola matka s druhým mal. dieťaťom na nákupe v Kauflande. Zdržala sa asi 30 minút, údajne chcela pri otcovi zostať spať, bývať s ním. Sťažovala sa, že matka jej dáva robiť domáce práce, údajne ju aj bije. Inak otec maloleté deti nevidel, žiadny styk sa nerealizoval.

14. Na pojednávanie dňa 04.10.2022 sa matka dostavila aj s oboma maloletými dcérami a uviedla, že deti odovzdáva otcovi. Po tomto vyjadrení opustila pojednávaciu miestnosť. Súd ukončil pojednávanie s tým, že maloleté deti odišli s otcom do jeho domácnosti. Otec dňa 14.10.2022 potvrdil kolíznemu opatrovníkovi, že o dcéry sa riadne staral v čase od 04.10.2022 do 09.10.2022, kedy ich v popoludňajších hodinách odviezol k matke. Otec čerpal v danom čase dovolenku, o maloleté deti sa riadne staral, učili sa spolu, deti trávili čas s kamarátmi. Maloleté vraj nechceli ísť k matke. Otec ich musel odviezť z dôvodu, že matka chcela naňho volať políciu, keďže deti sú zverené do jej starostlivosti.

15. Matka namietala správanie sa otca počas toho čo sa mal starať o maloleté deti. Dcéry jej povedali, že otec bol v čase od tretej do siedmej v krčme. Deti sa podľa názoru matky nechcú s otcom stretávať, preto ona nesúhlasila s úpravou jeho styku s maloletými. Dcéry otca nenávidia, preto žiadala zakázať jeho stretávanie s deťmi. Navrhla vyžiadať správu z polície o otcovom nevhodnom správaní sa.

16. Otec vo výpovedi potvrdil, že správanie matky je dôsledkom toho, že jej zrušil pobyt v mieste jeho bydliska. Musel tak urobiť z dôvodu, že spolužitie s ňou bolo neúnosné. Matka chcela vyskočiť z okna, užila veľa liekov. Otec si myslí, že matka nie je psychicky v poriadku, bolo by potrebné je odborne vyšetriť. Matka koncom roka 2022 sama podala návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, v ktorom navrhla, aby deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. Zároveň však matka tvrdí, že deti mu nikdy nedá a chce ich úplne od neho izolovať. Čo sa týka jeho kontaktu s dcérami, na Štedrý deň išiel za dcérami k nim domov aj s darčekom, ktoré si deti priali. Matka mu dvere neotvárala, preto jej napísal správu, že sa chce s deťmi stretnúť. Matka mu odpovedala, že stretnutie mu neumožní, deti sú choré. Okolo 16.00 hod dcéry samé prišli k otcovi domov a zdržali sa asi 5 minút. Otec deťom odovzdal darčeky. Znova písomne kontaktoval matku, aby mu počas Vianoc umožnila stretnutie s deťmi, no matka nijako nereagovala.

17. Podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR za obdobie od 24.11.2019 do 01.02.2023 sa otec dopustil troch priestupkov. Dňa 21.10.2021 spáchal podľa § 49 ods. 1 písm.

d) zákona č. 372/1990 Zb. - priestupok proti obč. spolunažívaniu - vulgárne nadávky z jeho strany. Priestupok riešil Okresný úrad Vranov nad Topľou a v rozkaznom konaní bola otcovi maloletých detí uložená pokuta vo výške 15,- eur. Ďalšie dva priestupky otca zo dňa 06.07.2021 a 24.11.2019 sa týkali cestnej premávky a v blokovom konaní mu bola uložená pokuta vo výške 40,- eur a 60,- eur. Podľa Rozkazu o uložení sankcie za priestupok Okresného úradu Vranov nad Topľou zo dňa 23.11.2022 bol obvinený M. O. uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil tým, že vulgárne vynadal oznamovateľke M. A., G.. XX.XX.XXXX. Za spáchanie priestupku mu bola uložená pokuta vo výške 15,- eur.

18. Písomné podanie matky týkajúce sa nevhodného správania sa otca voči maloletej dcére súd odstúpil Okresnej prokuratúre Vranov nad Topľou na ďalší postup. Uznesením vyšetrovateľa PZ odboru kriminálnej polície OR PZ Vranov nad Topľou zo dňa 02.02.2023 bolo začaté trestné stíhanie za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona preto, že páchatel v presne nezistenej dobe, v letných mesiacoch 2020 v byte na A. L. Č.. XXX/XX, Z. G. E. v priestoroch obývačky mal sexuálne zneužiť svoju maloletú dcéru M..O., G.. XX.XX.XXXX a to tak, že ju mal bozkávať na ústa, dávať jej ruku medzi nohy a chytať ju v rozkroku. V konaní bola vypočutá matka maloletej A. C.Á. aj maloletá M.. V rámci vyšetrovania bola pribratá znalkyňa z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia detí a dospelých O.. M.. M. I., za účelom vypracovania znaleckého posudku k osobe maloletej M..O.. Zo záverov znaleckého posudku č. 15/2023 vyplýva, že počas psychologického vyšetrenia neboli zistené znaky resp. zmeny v prežívaní a správaní maloletej M..O., ktoré by mali charakter dôsledkov sexuálneho ataku pre ktoré je vedené trestné stíhanie. Počas výpovede maloletá znalkyni však sama udáva účelový zámer vyhnúť sa kontaktu s otcom v dôsledku rodičovských nezhôd. Znalkyňa sa priklonila k názoru, že samotný skutok resp. jeho opis je fabrikovaný, následne vytvorený materiál. Maloletá intenzívne vníma postoj matky k otcovi, nie dobrý vzťah k otcovi, argumentuje predovšetkým matkinou skúsenosťou a je ovplyvnená. Znalkyňa výpoveď maloletej zhodnotila ako nevierohodnú, vymyslenú v prospech matky. Keďže ani z jedného zo zabezpečených dôkazov nevyplývalo akékoľvek podozrenie na sexuálne zneužívanie maloletej M..O., trestné konanie bolo uznesením zo dňa 27.04.2023 zastavené, lebo je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie.

19. Otec kolíznemu opatrovníkovi potvrdil, že maloletú A. videl naposledy v októbri 2022. Maloletá M. ho dňa 01.02.2023 navštívila v zamestnaní, prišla si od neho pýtať peniaze. Otec si v danom mesiaci riadne splnil vyživovaciu povinnosť, avšak matka mu peniaze vrátila s odkazom: „ od pedofila si peniaze neprosíme“. Matke otec zasielal správy, že sa chce s maloletými deťmi stretnúť. Emailom otec súdu oznámil, že dňa 05.07.2023 ho doma navštívila dcéra M.. Otec sa jej pýtal na vysvedčenie, aj na skutočnosť, či bývajú v novom byte. Dcéra povedala, že mu to nemôže povedať, lebo mamka ju zbije. Maloletá tvrdila, že pôjdu na rekreáciu spolu aj s ujom A., aby jej otec dal nejaké peniaze. Keď sa jej otec pýtal, že kedy pôjdu s ním ako otcom, dcéra uviedla, že mamka povedala, že už nikdy v živote. Dcéra tvrdila, že nemôže dať otcovi nové telefónne číslo a žiadala, aby za nimi nechodil ani do školy. Maloletá strávila u otca zhruba pol hodinu. Otec jej dal peniaze na zmrzlinu.

20. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

21. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobne starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. V zmysle § 25 ods. 4 Zákona o rodine ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

23. Matka v priebehu konania opakovane vznesla námietku zaujatosti zákonnej sudkyne. O prvej námietke rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 19.10.2021 tak, že sudkyňu nevytlúčil z prejednávania a rozhodovania vo veci. Na opakované námietky zaujatosti sudkyňa už neprihliadala v zmysle § 53 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu, o ktorých už rozhodol nadriadený súd, sa neprihliada.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh otca na zmenu úpravy jeho styku s maloletými dcérami je dôvodný. Od októbra 2020 rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, preto boli rozsudkom súdu zo dňa 25.03.2021 upravené ich rodičovské práva a povinnosti. V zmysle dohody rodičov, ktorá bola súdom schválená, boli obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a styk otca s dcérami bol upravený neobmedzene.

25. Podľa článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa maloleté dieťa má právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj rodičovi, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, hoci je spravidla vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove dieťaťa, na udržiavanie rodičovského vzťahu, na upevňovaní citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom.

26. Maloleté dieťa pre svoj vývoj potrebuje tak matku ako aj otca. Dieťa má právo na zachovanie vzťahu k obom rodičom. Má právo stretávať sa s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti a rozvíjať vzťah rodič - dieťa. Pre zdravý vývin, tak fyzický ako aj psychický, je rola otca v živote každého dieťaťa veľmi významná. Matka má zverené maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, a tak denným pôsobením na dcéry tieto môže vychovávať, formovať. Podstatnú úlohu pri výchove detí však zohráva aj otec, ktorý nemá možnosť byť v dennom kontakte s dcérami. Pri realizácii stretávania sa s dieťaťom otec uplatňuje svoju úlohu pri výchove maloletých.

27. Vykonaným dokazovaním bolo potvrdené, že neobmedzená úprava styku otca s dcérami sa nerealizuje. Otec dlhodobo nie je v pravidelnom kontakte s deťmi, napriek jeho záujmu o stretávanie, v čom súd vzhliadol dôvod na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi. Zo súdnych pojednávanií jednoznačne vyplýva konfliktný rodičovský vzťah. Matka prechováva voči otcovi značne negatívne emócie, ktoré prezentovala aj v súdnom konaní, osobne alebo písomnými vyjadreniami. Chybou oboch rodičov bola skutočnosť, že sa pred maloletými dcérami vyjadrovali negatívne, až vulgárne, na adresu druhého rodiča, čo vplývalo a vplýva na nezdravý vývoj maloletých. Keďže sú obe maloleté zverené do osobnej starostlivosti matky, opakovane sú konfrontované s jej negatívnymi emóciami súvisiacimi so vzťahom k ich otcovi, čo deti emočne zahľucuje. Maloleté tak prirodzene preberajú názory matky a stotožňujú sa s nimi. V rámci zisťovania ich názoru na zmenu úpravy styku, na ich vzťah s otcom, prezentovali odmietavý postoj k otcovi, tvrdili, že otec ich bil, bol voči nim vulgárny. Ich správanie sa k otcovi bez matkinej prítomnosti však bolo iné, či už na pojednávaní, na ktorom matka deti otcovi odovzdala do starostlivosti, alebo na stretnutí otca s dcérami v centre pre deti a rodiny.

28. Vzhľadom na deťmi prezentovaný odmietavý postoj k otcovi, obavy matky z jeho správania sa voči deťom, súd v priebehu súdneho konania, sledujúc čo najlepší záujem maloletých detí, neodkladným opatrením dočasne upravil stretávanie otca s dcérami v priestoroch Centra pre deti a rodiny Z. G. E., za prítomnosti odborných zamestnancov. Uskutočnilo sa však iba jedno stretnutie, ďalej sa matka odmietla podrobiť uzneseniu súdu a deti na styk neprivedla. Podľa záverov správy centra pre deti a rodiny počas styku na deťoch nebolo badať žiadne známky úzkosti alebo strachu z kontaktu s otcom. Cieľom asistovaného stretávania bolo preveriť aký je skutočný vzťah detí k otcovi a poskytnúť deťom, matke, pocit bezpečia, že styk otca s maloletými prebehne bez ohrozenia života, zdravia detí. Vzhľadom na postoj matky však sledovaný cieľ nebol naplnený. Na pojednávaní dňa 04.10.2022 bola aj zákonná sudkyňa svedkom toho, že potom čo matka s krikom privedla deti do pojednávacej miestnosti, tieto odovzdala otcovi a s krikom pojednávaciu miestnosť opustila, maloleté deti odišli v pokoji s otcom do jeho domácnosti. V správaní a konaní maloletých súd nevzhladol žiaden strach z otca. Tento sa o maloleté deti riadne staral v časovom období od 04.10 do 09.10.2022.

29. V zmysle článku 9 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Právo styku vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, keď v zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy SR starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov /

Gorgulu v. Nemecko- Aplikácia no.74969/01/, resp. že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča /Hansenová v. Turecko, Aplikácia no. 36141/97/.

30. S poukazom na zistený skutočný stav mal súd za potvrdené, že s prihliadnutím na čo najlepší záujem maloletých detí, je nevyhnutné presne vymedziť pravidlá stretávania sa otca s dcérami. V konaní bolo preukázané, že deti svojho otca poznajú, je im známe prostredie, v ktorom otec býva. Vzhľadom na ich vek a tiež situáciu vzniknutú v priebehu súdneho konania, možno konštatovať, že ide o deti schopné tráviť čas aj bez prítomnosti rodiča, ktorému sú zverené do osobnej starostlivosti. Na druhej strane bolo potvrdené, že otec má zabezpečené vhodné bytové podmienky a je schopný o dcéry sa postarať. Zo strany otca je potrebné, aby čas vymedzený na jeho styk s deťmi venoval deťom a zdržal sa komentárov na adresu matky detí. Aby bolo stretávanie sa rodiča s deťmi na prospech ich zdravého fyzického aj psychického vývoja, je nutné, aby prebiehalo v pokojnej atmosfére, bez zaťažovania detí do konfliktov medzi rodičmi. Súd zároveň apeluje na matku, aby svoje negatívne emócie voči otcovi neprenášala na maloleté deti, aby dcéry na styk riadne pripravila a otcovi ich odovzdala v určenom čase. V opačnom prípade nie je vylúčená aplikácia ustanovenia § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ktorý hovorí o následkoch bezdôvodného neumožňovania styku druhému rodičovi. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti súd návrhu otca vyhovel a upravil jeho stretávanie s maloletými každý párný víkend v roku od soboty do nedele. Ide o úplne minimálnu úpravu kontaktu otca s dcérami, ktorá je nevyhnutná pre udržiavanie vzťahu rodiča a dieťa.

31. Súd sa zaoberal aj návrhom matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi. Podľa zákonných ustanovení Zákona o rodine ak by styk dieťaťa s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu, súd styk dieťaťa s rodičom môže obmedziť alebo aj zakázať.

32. Zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom predstavuje vážny zásah do práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa, ako aj jeho rodiča. Každý takýto zásah musí byť preto náležite dôvodný, pretože v dôsledku zákazu styku môže dôjsť k ďalšiemu ochladeniu citových väzieb medzi rodičom a dieťaťom a prehĺbeniu narušenia vzájomných vzťahov, pretože sa ním rodičovi celkom odoberá právo stykať sa s dieťaťom, a to akýmkoľvek spôsobom. Vo výnimočných prípadoch, pokiaľ to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa a všeobecný súd styk rodiča s maloletým dieťaťom zakáže, musí byť jednoznačne v súdnom konaní preukázané, že takýto postup je v záujme maloletého dieťaťa. Spravidla ide o prípady, keď oprávnený rodič styk s maloletým dieťaťom zneužíva takým spôsobom, že to má priamy negatívny vplyv na zdravý vývin maloletého (Uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 665/2014-32).

33. V súdnom konaní nebolo potvrdené, že styk otca s maloletými deťmi ohrozuje ich fyzické alebo psychické zdravie. V prvom rade sa dlhodobé stretávanie otca s maloletými riadne neuskutočňuje, takže nie je možné konštatovať, že styk otca s dcérami ohrozuje ich život, zdravý vývin. Skutočnosti prezentované matkou, že otec deťom fyzicky ubližoval, prípadne sa voči staršej dcére dopustil aj trestného činu sexuálneho zneužívania, neboli potvrdené. Nedokazuje to žiadna lekárska správa. Zo záveru znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní vyplýva, že výpoveď maloletej je nedôveryhodná, vymyslená v prospech matky, skutok opísaný maloletou nezodpovedá skutočnosti. V týchto intenciách súd pristúpil aj k hodnoteniu vyjadrení samotných detí, ktoré odmietavý postoj k otcovi zdôvodňovali jeho agresívnym správaním voči nim, či matke. Súd však nechce bagatelizovať prípadné nevhodné správanie sa otca voči maloletým deťom. Ak k takémuto konaniu v minulosti dochádzalo, je nevyhnutné od tohto upustiť, v záujme udržania a rozvíjania pozitívneho vzťahu dieťa - rodič.

34. Odmietavý postoj rodiča, ktorý má dieťa zverené do osobnej starostlivosti, k umožňovaniu styku dieťaťa s druhým rodičom nie je a ani nemôže byť rozhodujúcou okolnosťou odôvodňujúcou obmedzenie alebo dokonca zákaz styku dieťaťa s druhým rodičom. Matka zotrvala počas celého súdneho konania na návrhu na zákaz styku otca s deťmi odôvodňujúc to záujmom detí, avšak samotná matka žiadne riešenie vzniknutej situácie neponúkla. Práve naopak odmietla spoluprácu s centrom pre deti a rodiny. Uvedeným postojom len potvrdila jej podiel viny na súčasnom stave, ktorý nemožno hodnotiť inak ako v rozpore so záujmom detí.

35. Keďže súd nezistil dôvody nevyhnutne potrebné pre rozhodnutie o zákaze styku otca s maloletými dcérami, návrh matky ako nedôvodný zamietol.

36. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.